Digitális Állampolgárként elektronikusan aláírta: DÉRI TIBOR

[Vonalkód]

[Vonalkód]

ikt. szám: [Iktatószám]

tárgy: Javaslat a Budapest közigazgatási területét érintő kiemelt beruházások felülvizsgálatának támogatására

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

Az elmúlt időszakban Magyarországon, különösen Budapest területén egyre gyakoribbá vált a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokra vonatkozó speciális szabályozási eszközök alkalmazása. A Kormány számos esetben élt azzal a lehetőséggel, hogy egyes fejlesztéseket kiemelt beruházássá nyilvánítson, illetve az azok megvalósításához kapcsolódóan olyan sajátos építési, településrendezési és közigazgatási szabályokat állapítson meg, amelyek részben vagy egészben eltérnek a hatályos helyi településrendezési eszközöktől és általános építési előírásoktól.

A kiemelt beruházási szabályozás eredeti célja a stratégiai jelentőségű fejlesztések gyorsabb és hatékonyabb megvalósításának elősegítése volt, azonban az elmúlt évek gyakorlata alapján a speciális szabályozási eszközök alkalmazása egyre szélesebb körben jelent meg a városfejlesztési, lakásépítési, gazdaságfejlesztési, közlekedési és egyéb beruházások esetében is.

Budapest számos kerületében olyan fejlesztések váltak kiemelt beruházássá, amelyek esetében a speciális kormányzati szabályozás lehetővé tette a helyi építési szabályzatok, településképi előírások, parkolási követelmények, zöldfelületi szabályok vagy egyéb településrendezési előírások részleges vagy teljes háttérbe szorítását. Több esetben országos szintű szabályozás írta felül a helyi önkormányzatok által hosszú szakmai előkészítést követően kialakított városfejlesztési elképzeléseket és szabályozási kereteket.

A kialakult gyakorlat nem kizárólag egy-egy konkrét beruházás vagy városrész szempontjából jelentős, hanem Budapest egészének városszerkezeti, közlekedési, környezetvédelmi és infrastruktúra-fejlesztési rendszerére is érdemi hatást gyakorol. A nagy intenzitású fejlesztések, a jelentős lakásszám-növekedések, a speciális parkolási és közlekedési szabályok, valamint az egyes beruházásokhoz kapcsolódó eltérő beépítési paraméterek hosszú távon meghatározzák a főváros működését, terhelhetőségét és életminőségét.

A kiemelt beruházásokkal összefüggő szabályozási gyakorlat számos esetben felvetette annak kérdését is, hogy a helyi önkormányzatok településrendezési autonómiája, valamint a helyi közösségek érdekeinek érvényesülése milyen mértékben tud megjelenni a döntéshozatali

folyamatok során. Több beruházás esetében országos szinten meghatározott speciális szabályok váltak alkalmazhatóvá úgy, hogy azok jelentős hatással lehetnek az adott városrész közlekedési rendszerére, közműkapacitásaira, zöldfelületi adottságaira, parkolási helyzetére, valamint általában az ott élők mindennapi életminőségére.

A Kormány 2026. május 14-én a Magyar Közlöny 2026. évi 47. számában közzétette a Magyarország egyes kiemelt beruházásainak felülvizsgálatáról szóló 1144/2026. (V. 14.) Korm. határozatot. A Kormány a határozatában megállapította, hogy Magyarország egyes kiemelt beruházásainak, valamint az azokkal kapcsolatos döntéshozatali folyamatoknak teljes körű és soron kívüli felülvizsgálata szükséges, és egyidejűleg elrendelte ezen beruházások és döntéshozatali folyamatok teljes körű vizsgálatát.

Jelen előterjesztés célja, hogy kimondjuk: Budapest Főváros Közgyűlése egyetért a Kormány 1144/2026. (V. 14.) Korm. határozatában foglalt célkitűzésekkel, valamint támogatja a Budapest közigazgatási területét érintő kiemelt beruházásokkal és az azokhoz kapcsolódó döntéshozatali folyamatokkal összefüggő szabályozások teljes körű felülvizsgálatát.

A felülvizsgálat lehetőséget teremthet arra, hogy az egyes beruházások esetében részletesebben értékelésre kerüljenek a városszerkezeti, közlekedési, környezetvédelmi, közmű-fejlesztési és településrendezési szempontok, továbbá annak vizsgálata is megtörténjen, hogy a speciális szabályozások milyen mértékben indokoltak, illetve mennyiben szolgálják a helyi közösségek és Budapest hosszú távú fejlődési érdekeit.

Különösen fontos annak áttekintése, hogy a kiemelt beruházásokhoz kapcsolódó speciális szabályok milyen hatást gyakorolnak Budapest közlekedési hálózatára, parkolási rendszerére, közmű-infrastruktúrájára, zöldfelületi rendszerére, valamint a főváros egyes városrészeinek terhelhetőségére. Ugyancsak indokolt annak vizsgálata, hogy a helyi településrendezési eszközök és a fővárosi városfejlesztési célok milyen mértékben tudnak érvényesülni az országos szintű kiemelt beruházási szabályozások mellett.

Fontos továbbá, hogy a felülvizsgálati folyamat során a fővárosi és kerületi önkormányzatok, a szakmai szervezetek, valamint a helyi közösségek véleménye hangsúlyosabban jelenjen meg, különösen a közlekedési infrastruktúra, a parkolási kapacitások, a zöldfelületek védelme, a közműfejlesztések, valamint a városképi és településszerkezeti hatások tekintetében.

Budapest és az egyes kerületek jövőjét hosszú évtizedekre meghatározó fejlesztések kizárólag olyan szabályozási környezet mellett valósulhatnak meg, amely megfelelő egyensúlyt képes teremteni az országos fejlesztéspolitikai célok, a beruházói érdekek, valamint a helyi közösségek életminőségének és városi környezetének védelme között.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

egyetért a Magyarország egyes kiemelt beruházásainak felülvizsgálatáról szóló 1144/2026. (V. 14.) Korm. határozatban foglalt célkitűzésekkel, valamint támogatja a Budapest közigazgatási területét

érintő kiemelt beruházásokkal és az azokhoz kapcsolódó döntéshozatali folyamatokkal összefüggő szabályozások teljes körű és soron kívüli felülvizsgálatát.

határidő: 2026. május 29.
felelős: főpolgármester

2.

az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontjában biztosított jogkörében eljárva kezdeményezi a Kormánynál, hogy a felülvizsgálati folyamat során kiemelten vizsgálják meg a kiemelt beruházásokhoz kapcsolódó sajátos építési, településrendezési és közlekedési szabályok Budapest városszerkezetére, közlekedési hálózatára, parkolási rendszerére, közmű-infrastruktúrájára, zöldfelületi rendszerére, valamint az érintett városrészek életminőségére gyakorolt hatásait.

határidő: 2026. június 1.
felelős: főpolgármester

3.

szükségesnek tartja annak áttekintését, hogy a kiemelt beruházásokkal összefüggő speciális szabályozások milyen mértékben korlátozták a fővárosi és kerületi önkormányzatok településrendezési és településképi mozgásterét, valamint a helyi közösségek érdekeinek érvényesülését. Az erről szóló tájékoztatót készítse el, majd ismertesse Közgyűlés tagjaival és Budapest lakosságával.

határidő: 2026. június 26.
felelős: főpolgármester

Határozathozatal módja: egyszerű többség

Budapest, 2026. május 21.

Déri Tibor
képviselő

INDOKOLÁS

A határozati javaslat célja, hogy Budapest Főváros Közgyűlése támogatását fejezze ki a Magyarország egyes kiemelt beruházásainak felülvizsgálatáról szóló 1144/2026. (V. 14.) Korm. határozatban foglalt célkitűzések iránt.

Az elmúlt időszakban Budapest területén több olyan kiemelt beruházás valósult meg vagy került előkészítésre, amelyek esetében a Kormány sajátos, a helyi településrendezési és építési szabályozástól részben eltérő előírásokat állapított meg. A speciális szabályozások több esetben jelentős hatást gyakorolnak a főváros városszerkezetére, közlekedési rendszerére, közmű-infrastruktúrájára, parkolási kapacitásaira és zöldfelületi rendszerére.

A Közgyűlés álláspontja szerint indokolt annak áttekintése, hogy a kiemelt beruházásokhoz kapcsolódó szabályozások és döntéshozatali folyamatok milyen mértékben szolgálják Budapest hosszú távú fejlődési érdekeit, valamint hogyan biztosítható a jövőben a fővárosi és kerületi önkormányzatok, illetve a helyi közösségek szempontjainak hangsúlyosabb érvényesülése.

A határozati javaslat elfogadása ezért a Kormány által elrendelt felülvizsgálati folyamat támogatását, valamint a budapesti városfejlesztési, közlekedési és környezetvédelmi szempontok érvényesítésének elősegítését szolgálja.

LÁTTAM
dr. Számadó Tamás
főjegyző